

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ
Ελληνική Οικονομία

Η αντίστροφη μέτρηση για την έξοδο από την κρίση έχει πλέον αρχίσει. Διαψεύδονται σε καθημερινή πλέον βάση τα σενάρια καταστροφής που οδήγησαν την χώρα στην μεγάλη ύφεση του 2011 και 2012. Γίνεται τώρα πιο εμφανές ότι το 2013 θα είναι η τελευταία χρονιά μείωσης των εισοδημάτων. Και η Ελλάδα εξέρχεται από την κρίση ισχυρότερη, με τις μακροοικονομικές ανισορροπίες να αντιμετωπίζονται σε μονιμότερη βάση και τις διαρθρωτικές αλλαγές να διαμορφώνουν σταδιακά συνθήκες βιώσιμης ανάπτυξης, στηριζόμενες αυτή τη φορά στην εγχώρια αποταμίευση και παραγωγικότητα. Το 2013, η Ελλάδα για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια θα εμφανίσει δίδυμα πλεονάσματα, τόσο στο πρωτογενές ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης όσο και στο εξωτερικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Η σημαντική βελτίωση του οικονομικού κλίματος και η συνεπαγόμενη αλλαγή πορείας της χώρας, γίνονται τώρα πολύ ευδιάκριτα τόσο από τη μεγάλη επιτυχία της επίσκεψης του Έλληνα Πρωθυπουργού στην Κίνα και στο Αζερμπαϊτζάν - όσον αφορά την προσπάθεια για προώθηση της αποτελεσματικής υλοποίησης του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων και για την προσέλκυση Ξένων Άμεσων Επενδύσεων στην Ελλάδα, όσο και από τις ακόλουθες ενθαρρυντικές εξελίξεις σε κρίσιμους τομείς της ελληνικής οικονομίας:

Από την πολύ μεγάλη συμμετοχή σε προγράμματα Ενίσχυσης των Επενδύσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) μέσω του ΕΣΠΑ: Για παράδειγμα, οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων των ΜΜΕ στους τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού, του εμπορίου και των υπηρεσιών στο πρόγραμμα ενίσχυσής τους μέσω του ΕΣΠΑ 2007-2013, υπερκαλύπτουν τον προϋπολογισμό του σχετικού προγράμματος κατά 4-φορές. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην ενίσχυση υφιστάμενων, νέων και υπό σύσταση ΜΜΕ που σχεδιάζουν επενδύσεις προσανατολισμένες στην καινοτομία, το περιβάλλον και τις τεχνολογίες πληροφορικής. Στο πρόγραμμα, υπεβλήθησαν 23.045 αιτήσεις, συνολικού προϋπολογισμού € 3.76 δις, με αιτούμενη επιχορήγηση € 1.57 δις, ενώ η διαθέσιμη συνολική επιχορήγηση ανέρχεται στα € 456 εκατ. και η συνολική επενδυτική δαπάνη στα € 900 εκατ. **Η εξέλιξη αυτή αποτελεί πρόσθετη ένδειξη της βελτίωσης του οικονομικού κλίματος στους βασικούς κλάδους της οικονομίας, με πολλές ΜΜΕ να είναι τώρα έτοιμες να αδράξουν τις ευκαιρίες που τους προσφέρονται για ανταγωνιστική ενίσχυση της δραστηριότητάς τους και της παραγωγικής τους δυναμικότητας.** Η τελική ημερομηνία υποβολής των φακέλων με τα αναγκαία δικαιολογητικά στη φυσική τους μορφή ήταν η 20 Μαΐου 2013. Θα ακολουθήσει

η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων (με νέα – αντικειμενική διαδικασία που προβλέπει το πρόγραμμα) και στη συνέχεια, οι προτάσεις (έργα) που θα επιλεγούν θα ενταχθούν στα σχετικά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Τα ποσοστά ενίσχυσης των επενδύσεων που θα επιλεγούν κλιμακώνονται από 40% έως και 60%, ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και την Περιφέρεια, ενώ για τις νέες και υπό σύσταση επιχειρήσεις προβλέπεται δυνατότητα χρηματοδότησης και των λειτουργικών δαπανών. Συνολικά, από το πρόγραμμα αυτό αναμένεται να ενισχυθούν περί τις 10.000 επιχειρήσεις και να δημιουργηθούν περί τις 4.000 θέσεις εργασίας.

Από την διαφαινόμενη τώρα προοπτική έγκαιρης ανάκαμψης των επενδύσεων στη Βιομηχανία, μετά τα αποτελέσματα της πρόσφατης σχετικής έρευνας του IOBE:

Από τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην σχετική έρευνα του IOBE που διεξήχθη τον Μάρτιο και Απρίλιο του 2013 προκύπτει ότι οι επενδύσεις στη βιομηχανία θα σημειώσουν νέα πτώση κατά -7,6% στο τρέχον έτος (από πολύ μεγαλύτερη πτώση κατά -18,8% που εκτιμούσαν για το 2013 σε έρευνα που είχε διεξαχθεί τον Οκτώβριο του 2012), μετά την μεγάλη πτώση τους κατά -20,0% το 2012 και κατά -18,5% το 2011 (Πίνακας 1). Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με την προαναφερθείσα σπουδή των ΜΜΕ να συμμετέχουν σε επενδυτικά προγράμματα που επιδοτούνται από το ΕΣΠΑ, δείχνουν ότι οι προοπτικές έγκαιρης ανάκαμψης των επενδύσεων στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας έχουν τώρα αυξηθεί σημαντικά.

Πίνακας 1. Έρευνα Επενδύσεων στη Βιομηχανία (ετήσιες % μεταβολές)				
	Μάρτ.-Απρ.'13		Οκτ.-Νοέμ.'12	
	2012	2013	2012	2011
Τρόφιμα-Ποτά-Καπνός	9,7	-1,2	-2,3	8,6
Κλωστοϋφαντουργία	-64,6	-11,7	-61,3	-55,9
Ένδυση - Υπόδηση	-93,3	-3,5	-27,8	-96,5
Χημικά	-40,1	-40,0	-62,9	-29,3
Μη μεταλλικά Ορυκτά	76,3	-15,5	109,2	-18,5
Λοιποί Κλάδοι	-11,5	-0,3	5,3	-14,1
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	-20,1	-7,6	-18,8	-18,5
Πηγή: IOBE				

Από τις ενθαρρυντικές εξελίξεις που σημειώνονται στην αγορά εργασίας, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία των ελέγχων του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.). Κύρια χαρακτηριστικά των εξελίξεων αυτών είναι τα ακόλουθα (Πίνακας 2):

α) Η αύξηση των προσλήψεων εργαζομένων κατά 7,79% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο του 2013, που επιβεβαιώνει τη σημαντική αύξηση των προσλήψεων που προκύπτει και από τα στοιχεία των ρών απασχόλησης του Υπ. Εργασίας και του ΟΑΕΔ στο 1^ο 4μηνο του 2013. Ειδικότερα, αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση των συμβάσεων πλήρους απασχόλησης κατά 19,25% σε ετήσια βάση, ενώ οι νέες συμβάσεις εργασίας εκ

περιτροπής απασχόλησης μειώθηκαν κατά -12% και οι νέες συμβάσεις μερικής απασχόλησης μειώθηκαν κατά -0,96%. Παρόλα αυτά, το ποσοστό των νέων συμβάσεων εργασίας που αφορά μερική και εκ περιτροπής απασχόληση εξακολουθεί να είναι σχετικά υψηλό αποτελώντας το 35,04% και το 9,8% του συνόλου αντίστοιχα, ενώ το 55,16% των νέων συμβάσεων εργασίας στο 1^ο 3μηνο του 2013 ήταν πλήρους απασχόλησης.

	1ο 3μηνο 2013	1ο 3μηνο 2012	% Δ
Αριθμός Επιχειρήσεων	52.159	58.577	-10,96%
Εκ Περιτροπής Απασχόληση	11.063	12.571	-12,00%
Μερική Απασχόληση	39.529	39.914	-0,96%
Πλήρους Απασχόληση	62.251	52.204	19,25%
Σύνολο νέων προσλήψεων	112.843	104.689	7,79%
Σημείωση: Ο αριθμός των επιχειρήσεων αφορά τις επιχειρήσεις που κατάθεσαν νέες συμβάσεις προσλήψεων στα τμήματα Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων			
Πηγή: Σ.Ε.Π.Ε.			

β) Επίσης, μειώθηκαν, κατά -23,37% σε ετήσια βάση, οι μετατροπές των συμβάσεων εργασίας από πλήρη σε μερική και εκ περιτροπής απασχόληση, αφού στο 1^ο 3μηνο του 2013 μετατράπηκαν συνολικά 17.702 συμβάσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης σε άλλες μορφές ευέλικτων συμβάσεων εργασίας, έναντι 23.101 συμβάσεων πλήρους απασχόλησης που είχαν μετατραπεί στο 1^ο 3μηνο του 2012.

γ) Τέλος, σημαντικά μειωμένες ήταν και οι συμβάσεις πλήρους απασχόλησης των προηγούμενων ετών που μετατράπηκαν σε άλλους είδους συμβάσεις κατά τη διάρκεια του 1^{ου} 3μήνου του 2013, ως ακολούθως: (1) Οι συμβάσεις που μετατράπηκαν σε μερική απασχόληση ήταν μειωμένες κατά -23,81%. (2) Οι συμβάσεις που μετατράπηκαν εκ περιτροπής απασχόληση κατόπιν συμφωνίας με τους εργαζομένους ήταν μειωμένες κατά -40,1%. (3) Οι συμβάσεις που μετατράπηκαν σε εκ περιτροπής απασχόληση με μονομερή απόφαση του εργοδότη ήταν αυξημένες κατά -5,42%.

δ) Οι αλλαγές συμβάσεων εργασίας για μείωση μισθολογικών αμοιβών των εργαζομένων ήταν μάλλον περιορισμένες στο 1^ο 3μηνο. 2013, αφού μετατροπές συμβάσεων και μειώσεις μισθών σημειώθηκαν μόνο σε 11.665 επιχειρήσεις και αφορούν 33.187 εργαζόμενους, από 200.000 επιχειρήσεις και 1,5 εκατ. εργαζόμενους που προκύπτουν από τα απογραφικά στοιχεία του ΙΚΑ: Ειδικότερα, στο 1^ο 3μηνο του 2013: (1) 110 επιχειρήσεις που απασχολούν συνολικά 8.875 εργαζομένους, προέβησαν στη σύναψη επιχειρησιακών συμβάσεων εργασίας με μέσο σταθμικό ποσοστό μείωσης μισθών κατά -14,69%. (2) 11.655 επιχειρήσεις προέβησαν σε ατομικές μειώσεις μισθών για 33.187 εργαζόμενους σε αυτές, με μέσο σταθμικό ποσοστό μείωσης κατά -20,14%.

ε) Σε υψηλά επίπεδα, στο 39,4% του συνόλου των εργαζομένων, παραμένουν τα ποσοστά της

αδήλωτης εργασίας στις επιχειρήσεις που ελέγχθηκαν από τα μεικτά κλιμάκια της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης (ΕΥΠΕΑ) του Ι.Κ.Α., του ΣΕΠΕ και του ΣΔΟΕ. Ειδικότερα, στο 1^ο 3μηνο του 2013 η ΕΥΠΕΑ πραγματοποίησε ελέγχους σε επιχειρήσεις με 17.189 εργαζόμενους, στις οποίες εντοπίστηκαν 6.765 ανασφάλιστοι εργαζόμενοι. Εντοπίστηκαν δηλαδή 2.600 ανασφάλιστοι αλλοδαποί εργαζόμενου, το 51,3% επί του συνόλου των 5.072 αλλοδαπών εργαζομένων στις επιχειρήσεις που ελέγχθηκαν και οι 4.165 ανασφάλιστοι ημεδαποί εργαζόμενοι, το 34,4% επί του συνόλου των 12.117 των ημεδαπών εργαζομένων στις επιχειρήσεις που ελέγχθηκαν. Βέβαια, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Σ.Ε.Π.Ε., τα ποσοστά αδήλωτης εργασίας που προαναφέρθηκαν προέκυψαν από στοχευόμενους ελέγχους και δεν αντιπροσωπεύουν αναγκαστικά το ποσοστό παραβατικότητας στις επιχειρήσεις στο σύνολο των κλάδων και τις περιοχές της χώρας

Από τις εξαιρετικά ευνοϊκές εξελίξεις στο εξωτερικό Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) της χώρας που προοιωνίζουν νέα σημαντική θετική επίπτωση στη μεταβολή του ΑΕΠ της χώρας από τις καθαρές εξαγωγές. Μάλιστα, το ΙΤΣ – με τις κεφαλαιακές μεταβιβάσεις – εκτιμάται τώρα ότι θα είναι πλεονασματικό περίπου στο 1,0% του ΑΕΠ το 2013, από το ήδη σημαντικά μειωμένο έλλειμμα στο -2,2% του ΑΕΠ το 2012, έναντι -10,3% του ΑΕΠ το 2009. Αυτό προκύπτει από την εξέλιξη των βασικών μεγεθών του εξωτερικού Ισοζυγίου Πληρωμών στο 1^ο 3μηνο του 2013, τα οποία δείχνουν τα ακόλουθα:

α) Σημαντική μείωση κατά -66,2% του ελλείμματος του ΙΤΣ στο -0,68% του ΑΕΠ στο 1^ο 3μηνο. '13, από -1,94% του ΑΕΠ στο 1^ο 3μηνο, '12 και -3,25% στο 1^ο 2μηνο. '11.

β) Συνέχιση της αυξητικής πορείας των εξαγωγών αγαθών χωρίς καύσιμα και πλοία κατά 4,1% στο 1^ο 3μηνο. '13, μετά την αύξησή τους κατά 9,0% στο 1^ο 3μηνο. '12. Ωστόσο, η εξαγωγική δραστηριότητα φαίνεται ότι επηρεάστηκε αρνητικά τον Μάρτ. '2013 από τις αρνητικές εξελίξεις για την οικονομία και το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου, αφού οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία μειώθηκαν κατά -6,6% τον Μάρτ. '13, έναντι αύξησής τους κατά 10% στο 1^ο 2μηνο. '13. Οι συνολικές εξαγωγές ήταν αυξημένες κατά 10,5% στο 1^ο 3μηνο '13, μετά την αύξησή τους κατά 13,9% στο 1^ο 3μηνο, '12. Μάλιστα, η αυξητική πορεία των εξαγωγών αγαθών συνεχίζεται παρά την πτωτική πορεία των εισαγωγών αγαθών (-7,7% στο 1^ο 3μηνο. '13) και ιδιαίτερα των εισαγωγών αγαθών χωρίς καύσιμα και πλοία (-5,6% στο 1^ο 3μηνο. '13

γ) Στο ισοζύγιο υπηρεσιών σημειώθηκε πτώση των εισπράξεων από τον εξωτερικό τουρισμό κατά -14,0% τον Μάρτιο του 2013 και κατά -3,7% στο 1^ο 3μηνο. '2013, μετά την αύξησή τους κατά 11,5% τον Φεβρ. '13 και κατά 2,9% στο 1^ο 2μηνο. '13. Σε κάθε περίπτωση οι εισπράξεις αυτές εξακολουθούν να είναι πολύ χαμηλές, στα € 392,2 εκατ. στο 1^ο 3μηνο του 2013. Τόσο οι εισπράξεις, όσο και οι αφίξεις ξένων τουριστών αναμένεται να είναι σημαντικά

αυξημένες στους επόμενους μήνες. Από την άλλη πλευρά, μεγάλη πτώση κατά -21,3% σημείωσαν και οι πληρωμές για τουρισμό στο εξωτερικό, με αποτέλεσμα τουριστικό ισοζύγιο να είναι ήδη πλεονασματικό κατά € 66,1 εκατ. από το 1^ο 3μηνο.'13, από ελλειμματικό που ήταν στο 1^ο 3μηνο.'12. Επίσης, **σημαντικά μειωμένες κατά -14,4% ήταν οι εισπράξεις από τις διεθνείς μεταφορές (ναυτιλία)** αντικατοπτρίζοντας ενδεχομένως τους σχετικά χαμηλούς ναύλους διεθνώς και τον σχετικά χαμηλό ρυθμό αύξησης του διεθνούς εμπορίου. Σημειώνεται ότι η σημαντική μείωση των εισπράξεων από την ναυτιλία συνέβαλε ουσιαστικά στην πτώση του ΑΕΠ κατά -5,3% στο 1^ο 3μηνο.'2013.

ε) Επίσης, αξιοσημείωτη εξέλιξη αποτελεί και η θετική καθαρή εισροή Ξένων Αμεσων Επενδύσεων (ΞΑΕ) στην Ελλάδα στο 1^ο 3μηνο του 2012, που ανήλθε στα € 1,29 δις στο 3μηνο αυτό, έναντι εκροής € 0,52 δις στο 1^ο 3μηνο.'12. Μάλιστα, θετική στα € 0,54 δις ήταν και η καθαρή εισροή κεφαλαίων για επενδύσεις χαρτοφυλακίου στο 1^ο 3μηνο του 2013. Σημειώνεται ότι τα μεγέθη της καθαρής εισροής ΞΑΕ και κεφαλαίων για επενδύσεις χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά στα επόμενα έτη, τόσο λόγω εισροών στον τομέα των αποκρατικοποιήσεων όσο και λόγω των εισροών ξένων κεφαλαίων για επενδύσεις στο χρηματιστήριο και στην αγορά ακινήτων.

Τέλος, στον τομέα της βιομηχανίας, καταγράφεται τάση σταθεροποίησης της βιομηχανικής παραγωγής, η οποία μειώθηκε ελαφρά κατά -0,3% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο του 2013, μετά την αύξησή της κατά 1,7% στο 4^ο 3μηνο του 2012. Ωστόσο, η εκτεταμένη αποσταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος και της οικονομίας της Κύπρου τον Μάρτιο του 2013, φαίνεται ότι επηρέασε αρνητικά τόσο τις ελληνικές εξαγωγές (όπως προαναφέρθηκε), όσο και την εξέλιξη των βιομηχανικών παραγγελιών και του δείκτη κύκλου εργασιών στη βιομηχανία. Ειδικότερα:

Ο Δείκτης Νέων Παραγγελιών (ΔΝΠ) στο σύνολο της αγοράς υποχώρησε κατά -12,7% τον Μάρτ.'13 και κατά -6,8% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο'2013, από μικρή πτώση κατά -0,1% τον Φεβρ.'13 και -2,8% στο 1^ο 2μηνο.'2013 (1^ο 2μηνο.'12:-13,3%). Σημειώνεται επίσης η μεγάλη πτώση των εξαγωγικών παραγγελιών κατά -12,7% τον Μάρτ.'13, μετά την αύξησή τους κατά 1,2% τον Μάρτ.'12. **Επίσης, ο Δείκτης Κύκλου Εργασιών (ΔΚΕ) στη Βιομηχανία στο σύνολο της αγοράς σημείωσε πτώση** κατά -11,5% σε ετήσια βάση τον Μάρτ.'13, μετά την μικρότερη πτώση του κατά -4,8% τον Μάρτ.'12, παρά το ότι ο ΔΚΕ στην εξωτερική αγορά ήταν αυξημένος κατά 3,8% τον Μάρτ.'2013, από -0,1% τον Μάρτ.'12. Ωστόσο, η σημαντική βελτίωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα τον Απρίλιο-Μάιο 2013 δείχνει ότι οι εξελίξεις και στον της βιομηχανίας αναμένεται να εξομαλυνθούν στους επόμενους μήνες του 2013.

Παγκόσμια Οικονομία

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) το ΑΕΠ των χωρών-μελών του αυξήθηκε κατά 0,4% σε 3μηναία

βάση το 1ο 3μηνο. 2013, έναντι μηδενικής αύξησης του στο 4^ο 3μηνο του 2012. Επίσης, σε ετήσια βάση το ΑΕΠ σημείωσε αύξηση 0,6% για δεύτερο συνεχή 3μηνο. Μεταξύ των χωρών-μελών υπήρξαν, ασφαλώς, σημαντικές διαφοροποιήσεις, αφού η αξιολογη αύξηση του ΑΕΠ σε Ιαπωνία και ΗΠΑ κατά 0,9% και 0,6% αντίστοιχα σε 3μηνιαία βάση, συνοδεύτηκε με την πτώση του ΑΕΠ σε χώρες όπως η Γαλλία και η Ιταλία κατά -0,2% και -0,5% σε 3μηνιαία βάση αντίστοιχα.

Στο Ην. Βασίλειο και τη Γερμανία, σημειώθηκε ανάκαμψη με αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,3% και 0,1% σε 3μηνιαία βάση μετά από συρρίκνωση στο 4^ο 3μηνο.'12. Η πτώση του ΑΕΠ επιβραδύνθηκε στην ΕΕ-27 στο -0,1% και στην Ευρωζώνη στο -0,2%.

Ωστόσο, ανησυχία προκαλεί στους επενδυτές η δήλωση του υπουργού Οικονομικών των ΗΠΑ ότι η χώρα αγγίζει το ανώτατο όριο χρέους. Υπενθυμίζεται ότι το 2011 συμφωνήθηκε ως όριο το ποσό των \$16,4 τρισ. Στις 17.5.2013 το χρέος των ΗΠΑ ανήρχετο σε \$16,7 τρισ. Με επιστολή του προς τους επικεφαλής του Κογκρέσου, ο υπουργός οικονομικών γνωστοποίησε ότι θα λάβει μέτρα για τη διατήρηση του χρέους εντός του προκαθορισμένου ορίων και κάλεσε Ρεπουμπλικάνους και Δημοκρατικούς να καταλήξουν σε συμφωνία για τα δημοσιονομικά προκειμένου να αποφευχθεί μία ενδεχόμενη στάση πληρωμών.

Η FED από την πλευρά της, με βάση την ομιλία του προέδρου της στην Επιτροπή Οικονομικών του Κογκρέσου, δεν φαίνεται ακόμη να είναι διατεθειμένη να θέσει τέρμα στην πολιτική της ποσοτικής ενίσχυσης της ρευστότητας στην οικονομία (μηνιαία αγορά κρατικών ομολόγων ύψους \$ 85 δις) στο άμεσο μέλλον, χωρίς, ωστόσο, και να την αποκλείει. Τελικά, η ομιλία αυτή δεν απέτρεψε μια περαιτέρω ανατίμηση του δολαρίου και την αύξηση των αποδόσεων των 10ετών ομολόγων των ΗΠΑ στο 1,97 την 22.5.2013.

Στην Ιαπωνία, η κυβέρνηση αναβάθμισε την αξιολόγηση της για την οικονομία, σηματοδοτώντας ότι οι ρυθμοί ανάπτυξης θα επιταχυνθούν στο προσεχές μέλλον. Σύμφωνα με την μηνιαία οικονομική έκθεση του υπουργικού συμβουλίου της Ιαπωνίας, η οικονομία της χώρας εμφανίζει σημάδια σταδιακής ανάκαμψης. Σημειώνεται ότι το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,9% σε 3μηνιαία βάση το 1ο 3μηνο.2013, ενώ αναθεωρήθηκε υψηλότερα, στο 0,3% από 0,0%, και η αύξησή του στο 4ο 3μηνο.2012. Οι υψηλές καταναλωτικές δαπάνες και η ανάκαμψη των εξαγωγών (αυτοκίνητα, χάλυβας, χημικά προϊόντα), βοηθούν την οικονομία να ανακτήσει σταδιακά το χαμένο έδαφος του 2011. **Η ιδιωτική κατανάλωση** που αποτελεί το 60% του ΑΕΠ, αυξήθηκε 1ο 3μηνο.2013, κατά 0,9% σε 3μηνιαία βάση από +0,4% το 4ο 3μηνο.2012, εξέλιξη που σε μεγάλο βαθμό σχετίζεται με τα μέτρα που έλαβε η ιαπωνική κυβέρνηση μετά τον καταστροφικό σεισμό του 2011. Σύμφωνα με την έκθεση του υπουργικού συμβουλίου, η οικονομία θα συνεχίσει να αναπτύσσεται λόγω βελτίωσης των εξαγωγών ενώ η

ακολουθούμενη νομισματική πολιτική και σταδιακή ανάκαμψη της βιομηχανικής παραγωγής θα ενισχύσουν την επενδυτική εμπιστοσύνη. Η Ε. Επιτροπή, στις εαρινές προβλέψεις της εκτιμά αύξηση του ΑΕΠ της Ιαπωνίας κατά 1,4% το 2013 και 1,6% το 2014, από 2,0% το 2012.

Αξιοσημείωτη εξέλιξη αποτελεί και η **κίνηση της ΤτΤουρκίας** να μειώσει το βασικό επιτόκιο της για 2^ο συνεχόμενο μήνα σε νέο ιστορικά χαμηλό, στην προσπάθειά της να ενισχύσει την οικονομική ανάπτυξη και να περιορίσει την άνοδο της τουρκικής λίρας. Ειδικότερα η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής μείωσε κατά 0,5% το βασικό επιτόκιο στο 4,5%, ενώ το εύρος των επιτοκίων της ΤτΤουρκίας διαμορφώνεται πλέον μεταξύ 3,5%-6,5%. Η κίνηση της ΤτΤουρκίας ήταν εντός των προσδοκιών της αγοράς και εντάσσεται στο πλαίσιο εναρμονισμού της νομισματικής πολιτικής με αυτή άλλων κεντρικών τραπεζών για τη δημιουργία ενός διεθνώς χαμηλού επιτοκιακού περιβάλλοντος. Μετά από την μείωση των επιτοκίων, η τουρκική λίρα εμφανίζεται εξασθενημένη και διαμορφώνεται στις 1,8500 TRY/USD και στις 2,3800 TRY/EUR. Στο διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνεται η πορεία της τουρκικής λίρας έναντι του ευρώ.

Θετικά αναμένεται να επηρεάσει τις κινήσεις των επενδυτικών κεφαλαίων η πρόσφατη (16.5.2013) πιστοληπτική αναβάθμιση της Τουρκίας από τον οίκο Moody's κατά 1 βαθμίδα στο Baa3 που συνεπάγεται την είσοδο της στην επενδυτική κατηγορία. Σημειώνεται ότι ο οίκος S&P έχει αξιολογήσει από την 27.3.2013 την Τουρκία με BB+, διατηρώντας τη όμως στην μη επενδυτική κλίμακα.

Στις αγορές κεφαλαίων, καθοδικές τάσεις εμφανίζουν τόσο οι τιμές των 5ετών CDS, όσο και των αποδόσεων των ομολόγων στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα, την 21.5.2013 πτώση καταγράφουν: το CDS της Ιρλανδίας που διαπραγματεύεται στις 144 μ.β., της Ισπανίας στις 214 μ.β., της Ιταλίας στις 227 μ.β., της Πορτογαλίας στις 301 μ.β., της Γερμανίας στις 31 μ.β. και της Γαλλίας στις 66 μ.β. Οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων διαμορφώνονταν την 21.5.2013 στην Ισπανία σε 4,15%, στην Ιταλία σε 3,91%, στη Γαλλία σε 1,89%, στην Πορτογαλία σε 5,16% και στο Βέλγιο σε 2,03%. Το ελληνικό 10ετές ομόλογο διαπραγματεύεται στο 8,00% και το αντίστοιχο γερμανικό 10ετές στο 1,38%. Η διαφορά απόδοσης του 10ετούς ιταλικού ομολόγου με εκείνου του 10ετούς γερμανικού, περιορίστηκε αισθητά με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί στις 253 μ.β..

Παρά το ευνοϊκό κλίμα στην αγορά ομολόγων, το ισπανικό δημόσιο άντλησε ρευστότητα με σχετικά υψηλότερο επιτόκιο από εκείνο των αντίστοιχων τελευταίων δημοπρασιών. Μέσω δημοπρασίας εντόκων γραμματίων (ΕΓ) 3-μηνης και 9-μηνης διάρκειας που πραγματοποιήθηκε την 21.5.2013 άντλησε € 3,51 δις. Στη δημοπρασία των 3μηνων ΕΓ άντλησε €892 εκατ. με μέσο κόστος δανεισμού 0,331% από 0,120% και στη δημοπρασία των 9μηνων ΕΓ άντλησε το ποσό των €2,62 δις.. με μέσο κόστος δανεισμού 0,331% από 0,120%

Εξελίξεις στην πραγματική οικονομία:

Στις ΗΠΑ, ο πληθωρισμός με βάση το ΔΤΚ συνεχίζει να μειώνεται, αφού υποχώρησε στο 1,1% τον Απρ.2013, από 2,0% τον Φεβρ.2013, με το δομικό πληθωρισμό να μειώνεται επίσης στο 1,7%, από 2,0% τον Φεβρ.2013. Η υποχώρηση του πληθωρισμού οφείλεται στη μείωση της τιμής της ενέργειας, αφού μόνο τον Απρ.2013, η τιμή της βενζίνης μειώθηκε κατά -8,3% σε ετήσια βάση. Αυτή η εξέλιξη συνέβαλε και στη σημαντική βελτίωση των προσδοκιών των καταναλωτών, με τον **προσωρινό δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης Reuters/University of Michigan** να ανέρχεται στο πολύ υψηλό 83,7 τον Μάι.2013 από 76,4 τον Απρ.2013.

Ωστόσο, στην αγορά ακινήτων, συνεχίζεται η υψηλή μεταβλητότητα της πορείας επιμέρους δεικτών της συγκεκριμένης αγοράς. Έτσι, ο αριθμός των εκδοθεισών **οικοδομικών αδειών** κατέγραψε μηνιαία άνοδο 14,3% τον Απρ.2013 μετά από μείωση -6,5% τον Μάρτ.2013. Αντίθετα, οι **ενάρξεις νέων κατοικιών** μειώθηκαν κατά -16,5% σε μηνιαία βάση τον Απρ.2013, μετά από άνοδο 5,4% τον Μάρτ.'13.

Στον τομέα της παραγωγής, η **βιομηχανική παραγωγή** μειώθηκε κατά -0,5% σε μηνιαία βάση τον Απρ.2013 από άνοδο 0,3% τον Μάρτ.2013 ενώ οι **εργοστασιακές παραγγελίες** υποχώρησαν κατά -4,9% σε μηνιαία βάση τον Μάρτ.'13, έναντι αύξησής τους κατά 3,9% τον Φεβρ.'13, Τέλος, ο **δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών Philly Fed** υποχώρησε στο -5,2 τον Μάι.2013 από 1,3 τον Απρ.2013.

Στην αγορά εργασίας, οι **εβδομαδιαίες αιτήσεις για εγγραφή στα ταμεία ανεργίας** σημείωσαν σημαντική άνοδο (ο υψηλότερος ρυθμός των τελευταίων 6 μηνών) κατά 32.000 την εβδομάδα έως 11.5.2013 και διαμορφώθηκαν στις 360 χιλ. ενώ ο μέσος όρος 4 εβδομάδων, κατέγραψε αύξηση κατά 1.250 με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί στις 339,3 χιλ.. Ωστόσο, το υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ εκτιμά ότι η ανεργία θα αρχίσει να περιορίζεται, καθώς τον Απρ.2013, σε 43 από τις συνολικά 50 Πολιτείες των ΗΠΑ καταγράφηκε βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2012, η ανεργία συνεχίζει να κινείται σε υψηλότερα επίπεδα.

Στη Ζώνη του Ευρώ (ΖτΕ), η συνεχιζόμενη βελτίωση του εμπορικού πλεονάσματος της Γερμανίας, συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση του

εμπορικού ισοζυγίου της ΖΤΕ. Ειδικότερα, το εμπορικό πλεόνασμα της ΖΤΕ διαμορφώθηκε σε νέο ιστορικά υψηλό επίπεδο, στα € 22,9 δισ. τον Μαρτ.2013 από €13,8 δισ. τον Ιουλ.2012 και € 6,9 δισ. τον Μάρτ.2012. Η αύξηση του πλεονάσματος αποδίδεται στην περαιτέρω άνοδο των εξαγωγών και στη συνεχιζόμενη πτώση των εισαγωγών.

Το 1^ο 3μηνο.2013, το εμπορικό πλεόνασμα διαμορφώθηκε σε € 28,1 δισ., έναντι ελλείμματος €1,3 δισ. το 1^ο 3μηνο.2012, με άνοδο των εξαγωγών κατά 1,0% σε ετήσια βάση και με πτώση των εισαγωγών κατά -5,0%. Βελτίωση όμως κατεγράφη και στο εμπορικό ισοζύγιο πολλών χωρών της ΖΤΕ. Στην Ιταλία, το εμπορικό πλεόνασμα αυξήθηκε κατά 80,6% σε ετήσια βάση, στην Ισπανία το εμπορικό έλλειμμα περιορίστηκε και στην Πορτογαλία, το εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε κατά 37%. Ωστόσο, η βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου δεν είναι ικανή να ανατρέψει την ύφεση στη ΖΤΕ. Ήδη το 1ο 3μηνο.13 το ΑΕΠ μειώθηκε κατά -1,0% σε ετήσια βάση και δεν αναμένεται ανάκαμψη ούτε στο 2^ο 3μηνο του 2013.

Τέλος, στις αγορές συναλλάγματος, το ευρώ δείχνει να ανακάμπτει έναντι του δολαρίου μετά την υποχώρηση 1,8% που σημείωσε τις τελευταίες 5 ημέρες. Το ευρώ διαπραγματευόταν την 21.5.2013 στα 1,2863 EUR/USD (βλέπε διάγραμμα).

Η ενίσχυση του δολαρίου ΗΠΑ στηρίζεται στην εκτίμηση ότι η οικονομία των ΗΠΑ εμφανίζει τάσεις σταθεροποίησης και κατά συνέπεια στην προσδοκία ότι η Fed θα εγκαταλείψει σχετικά σύντομα την πολιτική της νομισματικής χαλάρωσης (πρόγραμμα αγοράς ομολόγων). Η αγορά ανέμενε την ομιλία του προέδρου της Fed στο Κογκρέσο προκειμένου να διακρίνει τις προθέσεις της ομοσπονδιακής Τραπέζης, χωρίς ωστόσο αυτή η κατεύθυνση να προσδιοριστεί με μεγαλύτερη σαφήνεια. Η πιθανότητα αλλαγής της νομισματικής πολιτικής της Fed παραμένει και έχει ως αποτέλεσμα η απόδοση του 10-ετούς ομολόγου των ΗΠΑ να διαμορφωθεί στο 1,97% την 21.5.2013 (υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 2 μηνών) και να αυξηθεί περαιτέρω στο 1,975% και μετά την ομιλία του προέδρου της FED. Το ιαπωνικό γιεν συνεχίζει να είναι εξασθενημένο έναντι του δολαρίου ΗΠΑ (102,75 JPY/USD 21.5.2013, 103,21 JPY/USD 17.5.2013), ενώ κατέγραψε νέο χαμηλό στο 103,41 JPY/USD την 22.5.2013. Επίσης, το Γιέν διαμορφωνόταν στα 133,17 JPY/EUR την 22.5.2013.

Σε σχέση με το ευρώ, η βρετανική λίρα διαπραγματευόταν στα 0,8501 GBP/EUR την 21.5.2013, από 0,8490 GBP/EUR που ήταν την 14.5.2013 σημειώνοντας απώλειες της τάξεως του 0,13%. Επίσης, το ελβετικό φράγκο κυμαινόταν στα 1,2481 CHF/EUR την 21.5.2013 από 1,2397 CHF/EUR που ήταν την 14.5.2013 σημειώνοντας επίσης απώλειες της τάξεως του 0,68%. Συνολικά, το Ευρώ που παρουσιάζεται ελαφρά εξασθενημένο έναντι του δολαρίου, εξακολουθεί να ανατιμάται έναντι των άλλων ισχυρών νομισμάτων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ελληνική Οικονομία

Ισοζύγιο Πληρωμών: Το έλλειμμα του εξωτερικού ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών με τις **κεφαλαιακές μεταβιβάσεις** (ΙΤΣ) μειώθηκε στα € 1,25 δισ στο 1^ο 3μηνο'13, από € 3,76 δισ στο 1^ο 3μηνο'12, σημειώνοντας σημαντική μείωση κατά € 2,5 δισ. ή κατά -66,6% σε ετήσια βάση, μετά την πτώση του κατά -44,64% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο'12. Έτσι το έλλειμμα του ΙΤΣ μειώθηκε στο -0,68% του ΑΕΠ στο 1^ο 3μηνο'13, έναντι -1,94% του ΑΕΠ στο 1^ο 3μηνο'12 και -3,25% του ΑΕΠ στο 1^ο 3μηνο'11. Με βάση αυτές τις εξελίξεις, για το έτος 2013 ως σύνολο αναμένεται τώρα ότι το ΙΤΣ της χώρας θα καταστεί για πρώτη φορά στη μεταπολεμική περίοδο πλεονασματικό με πλεόνασμα της τάξης του 1,0% του ΑΕΠ, από έλλειμμα -2,2% του ΑΕΠ το 2012.

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η μείωση του **ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου εκτός καυσίμων και πλοίων** στα € 1,92 δισ. ή κατά -18,93% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο'13, μετά τη μείωσή του κατά -33,07% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο'12. Η μείωση αυτή του ελλείμματος οφείλεται στη μείωση **των εισαγωγών αγαθών εκτός καυσίμων και πλοίων** κατά -5,57% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο'13, έναντι -13,76% στο 1^ο 3μηνο'12 και στη νέα **αύξηση των εξαγωγών αγαθών εκτός καυσίμων και πλοίων κατά 4,09%**, μετά την αύξησή τους κατά 8,98% στο 1^ο 3μηνο'12.

Όσον αφορά το Ισοζύγιο των Καυσίμων, οι πληρωμές για **εισαγωγές καυσίμων** ήταν μειωμένες κατά -8,54% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο'13, μετά την αύξησή τους κατά 3,30% στο 1^ο 3μηνο'12. Από την άλλη πλευρά, **οι εισπράξεις από εξαγωγές καυσίμων** αυξήθηκαν κατά 30,58% στο 1^ο 3μηνο'13, έπειτα από την αύξησή τους κατά 29,62% σε ετήσια βάση και στο 1^ο 3μηνο'12. Έτσι, στο 1^ο 3μηνο'13 σημειώθηκε μείωση στο έλλειμμα του ισοζυγίου των καυσίμων στα € 2,29 δισ. έναντι € 3,14 δισ. στο 1^ο 3μηνο'12, λόγω της μεγαλύτερης αύξησης των εξαγωγών διυλισμένων καυσίμων.

Η **αύξηση των συνολικών εξαγωγών αγαθών (με καύσιμα και πλοία) διαμορφώθηκε στο 10,46%** στο 1^ο 3μηνο'13, μετά την αύξησή τους κατά 13,90% στο 1^ο 3μηνο'12 και αποτελεί ουσιαστικό στήριγμα για την οικονομία της χώρας στην τρέχουσα περίοδο της ύφεσης. Έτσι, **οι εξαγωγές αγαθών ανήλθαν στα €**

5,45 δις. στο 1^ο 3μηνο '13, έναντι € 4,93 δις. στο 1^ο 3μηνο '12 και € 3,57 δις στο 1^ο 3μηνο του 2010.

Ισοζύγιο Υπηρεσιών: Μειωμένο κατά -1,03% σε ετήσια βάση ήταν το **πλεόνασμα του ισοζυγίου** στο 1^ο 3μηνο '13, μετά τη μεγάλη αύξησή του κατά 52,15% στο 1^ο 3μηνο '12. Η αύξηση του πλεονάσματος αυτού οφείλεται στην πτώση των πληρωμών για εισαγωγές υπηρεσιών από το εξωτερικό στα € 2,64 δις. στο 1^ο 3μηνο '13 από € 3,20 δις. στο 1^ο 3μηνο '12 που αντιστάθμισε την πτώση των εισπράξεων από τις εξαγωγές υπηρεσιών, οι οποίες διαμορφώθηκαν στα € 4,14 δις. στο 1^ο 3μηνο '13 από € 4,71 δις. στο 1^ο 3μηνο '12. Ειδικότερα, σημειώνονται:

A. Η πώση των εσόδων από τον εξωτερικό τουρισμό στα € 392,2 εκατ. στο 1^ο 3μηνο '13 από € 407,3 εκατ. στο 1^ο 3μηνο '12 και € 466,7 εκατ. στο 1^ο 3μηνο '11. Από την άλλη πλευρά, πολύ μεγαλύτερη ήταν η πτώση των **πληρωμών από εγχώριους κατοίκους για τουρισμό στο εξωτερικό, κατά -21,29%** στο 1^ο 3μηνο '13, έναντι της μείωσής τους κατά -21,89% στο 1^ο 3μηνο '12. Συνεπώς, το **τουριστικό ισοζύγιο της χώρας είχε πλεόνασμα € 66,1 εκατ. στο 1^ο 3μηνο '13, έναντι ελλείμματος € 7,1 εκατ. στο 1^ο 3μηνο '12 και επίσης ελλείμματος € 63,9 εκατ. στο 1^ο 3μηνο '11.**

B. Ωστόσο, οι εισπράξεις από την ελληνική ναυτιλία κατέγραψαν νέα μείωση κατά -14,39% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο '13, μετά την οριακή αύξησή τους κατά 0,80% στο 1^ο 3μηνο '12. Από την άλλη πλευρά, και οι πληρωμές για δαπάνες των ναυτιλιακών επιχειρήσεων ή για μεταφορές στο εξωτερικό μειώθηκαν κατά -14,26% στο 1^ο 3μηνο '13. Ως συνέπεια των ανωτέρω, σημειώθηκε νέα μείωση **του πλεονάσματος του ισοζυγίου των μεταφορών** (κυρίως της ναυτιλίας) κατά -14,51%.

Γ. Υποχώρηση των εισπράξεων από τις εξαγωγές λοιπών υπηρεσιών κατά -8,14% σημειώθηκε στο 1^ο 3μηνο '13, μετά τη μεγάλη αύξησή τους κατά 13,28% στο 1^ο 3μηνο '12. Επίσης, **οι πληρωμές για εισαγωγές λοιπών υπηρεσιών** ήταν μειωμένες κατά -20,85% στο 1^ο 3μηνο '13, από -8,41% στο 1^ο 3μηνο '12.

Ισοζύγιο Εισοδημάτων: Σημειώθηκε μείωση του ελλείμματος κατά -43,96% στο 1^ο 3μηνο '13, έναντι μικρότερης αύξησής του κατά 8,01% στο 1^ο 3μηνο '12. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στη μεγάλη μείωση των **πληρωμών τόκων, μερισμάτων και κερδών σε επενδυτές του εξωτερικού κατά -31,60%** σε ετήσια βάση, έναντι αύξησής τους κατά 6,62% στο 1^ο 3μηνο '12. **Μικρή μείωση κατά -1,79%** σε ετήσια βάση **σημείωσαν οι εισπράξεις τόκων, μερισμάτων και κερδών εγχώριων κατοίκων από το εξωτερικό**, έπειτα από την αύξησή τους κατά 4,72% στο 1^ο 3μηνο '12.

Στο **ισοζύγιο τρεχουσών μεταβιβάσεων** οι εισπράξεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση αυξήθηκαν οριακά κατά 0,87% σε ετήσια βάση στα € 2,38 δις. στο 1^ο 3μηνο '13, ενώ τα μεταναστευτικά εμβάσματα σημείωσαν μεγάλη αύξηση κατά 46,25% σε ετήσια βάση, έναντι μείωσής τους κατά -3,86% στο 1^ο 3μηνο '12. Επίσης, μειωμένες κατά -51,47% είναι και οι πληρωμές (μεταφορές) μεταναστευτικών

εμβασμάτων στο εξωτερικό, στα € 158,0 εκατ. στο 1^ο 3μηνο '13 από € 325,5 εκατ. στο 1^ο 3μηνο '12.

Στο **ισοζύγιο κεφαλαιακών μεταβιβάσεων** οι εισπράξεις από διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ-27 διαμορφώθηκαν στα € 1,17 δις στο 1^ο 3μηνο '13 από € 1,10 δις στο 1^ο 3μηνο '12. Οι εισπράξεις αυτές εξακολουθούν να διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με το ύψος των κονδυλίων από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ-27 που είναι διαθέσιμα για την Ελλάδα έως το 2015. Είναι εμφανές ότι οι εισπράξεις της χώρας από την πηγή αυτή είχαν ουσιαστικά διακοπεί από τον Μάιο του 2012, διαμορφώνοντας τις συνθήκες για τη μεγάλη πτώση του ΑΕΠ και στο 2^ο 6μηνο του 2012. Μετά την ευνοϊκή επίλυση του θέματος της συνέχισης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ελλάδος από τη ΖτΕ και από το ΔΝΤ από τον Δεκ. '12, αναμένεται ότι θα αποκατασταθεί ξανά και η ροή πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ-27 προς την Ελλάδα. Αναμένεται έτσι ότι οι εισπράξεις που δεν πραγματοποιήθηκαν από την πηγή αυτή στην περίοδο 2010-2012, θα πραγματοποιηθούν τώρα το 2013 και το 2014 συμβάλλοντας στην περαιτέρω βελτίωση του ελληνικού ΙΤΣ αλλά, κυρίως, στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας.

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών - Μάρτιος			
σε € εκατ.	Μαρ-13	Μαρ-12	Απόλυτη Διαφορά
Έλλειμμα Ισοζυγίου Καυσίμων	-2.299,1	-3.142,9	-843,8
Έλλειμμα Ισοζυγίου Πλοίων	-300,0	-356,8	-56,8
Έλλ. Εμπορικού Ισοζ. εκτός Καυσ. & Πλοίων	-1.923,3	-2.372,5	-449,2
Έλλειμμα Εμπορικού Ισοζυγίου	-4.522,4	-5.872,2	-1.349,8
Έλλειμμα Ισοζυγίου Εισοδημάτων	-1.027,5	-1.833,4	-805,9
Πλεόνασμα Ισοζυγίου Υπηρεσιών	1.500,1	1.515,7	15,6
Πλεόνασμα Ισοζυγίου Μεταβιβάσεων	2.795,4	2.432,4	-363,0
Έλλειμμα Ισοζ. Τρεχουσών Συναλλαγών	-1.254,4	-3.757,5	-2.503,1
Πλεόνασμα Λογαριασμού Κεφαλαίων	125,1	4.978,1	-4.853,0
Άμεσες Επενδύσεις	1.293,4	-518,3	1.811,7
Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου	542,7	-37.033,7	37.576,4
Λοιπές Επενδύσεις	-1.711,0	42.530,1	-44.241,1

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Στον Λογαριασμό Κεφαλαίων (ΛΚ), σημειώθηκε πλεόνασμα ύψους € 125,1 εκατ. στο 1^ο 3μηνο '13, έναντι πλεονάσματος € 4,98 δις. στο 1^ο 3μηνο '12. Οι εξελίξεις στις επιμέρους κατηγορίες εισροής και εκροής κεφαλαίων είχαν ως ακολούθως:

(α) Στον τομέα των Ξένων Άμεσων Επενδύσεων (ΞΑΕ) σημειώθηκε σημαντική καθαρή εισροή ύψους € 1,29 δις στο 1^ο 3μηνο '13, έναντι καθαρής εκροής € 518,3 εκατ. στην αντίστοιχη περίοδο του 2012. Ειδικότερα, οι άμεσες επενδύσεις μη κατοίκων στην Ελλάδα εμφάνισαν καθαρή εισροή € 608,3 εκατ., ενώ οι εγχώριες επιχειρήσεις συνέβαλαν σε καθαρή εισροή ύψους € 685,1 δις από ρευστοποίηση άμεσων επενδύσεών τους στο εξωτερικό.

(β) Στον τομέα των επενδύσεων χαρτοφυλακίου, σημειώθηκε καθαρή εισροή ύψους € 542,7 εκατ. (έναντι καθαρής εκροής € 37,0 δις. την αντίστοιχη περίοδο του 2012). Ειδικότερα, καταγράφηκε εισροή κεφαλαίων λόγω μείωσης των τοποθετήσεων κατοίκων σε ομόλογα και μετοχές του εξωτερικού (κατά € 1,8 δις. και κατά € 357 εκατ. αντιστοίχως). Επίσης, παρατηρήθηκε εισροή κεφαλαίων από την αύξηση των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε μετοχές

και χρηματοοικονομικά παράγωγα Ελληνικών επιχειρήσεων κατά € 107 και € 147 εκατ. αντίστοιχα. Κατά την ίδια περίοδο σημειώθηκαν αύξηση των τοποθετήσεων κατοίκων σε έντοκα γραμμάτια και χρηματοοικονομικά παράγωγα του εξωτερικού κατά € 217 και € 173 εκατ. αντίστοιχα (εκροή) και μείωση των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε Ελληνικά ομόλογα και ΕΓ κατά € 1,4 δισ. (εκροή).

(γ) Στον τομέα των «λοιπών επενδύσεων η καθαρή εκροή ύψους € 1,7 δισ. (έναντι καθαρής εισροής € 42,5 δισ. το αντίστοιχο τρίμηνο του 2012) οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στη μείωση κατά € 23,2 δισ. των τοποθετήσεων των αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων και θεσμικών επενδυτών σε καταθέσεις και γeros στην Ελλάδα (εκροή). Η εξέλιξη αυτή αντισταθμίστηκε εν μέρει από τη μείωση κατά € 15,8 δισ. των τοποθετήσεων των εγχωρίων πιστωτικών ιδρυμάτων και θεσμικών επενδυτών σε καταθέσεις και γeros στο εξωτερικό (εισροή) και στην αύξηση των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα προς μη κατοίκους κατά € 5,7 δισ. (εισροή).

Τέλος, στο ισοζύγιο του 1ου 3μηνου'13, καταγράφηκαν θετικά τακτοποιητέα στοιχεία ύψους € 1,12 δισ έναντι αρνητικών τακτοποιητέων στοιχείων ύψους € 1,2 δισ. στο 1ο 3μηνο'12.

Επενδύσεις στη Βιομηχανία (έρευνα IOBE):

Τάσεις σταθεροποίησης των επενδύσεων στη βιομηχανία το 2013 διαφαίνονται από την πρόσφατη σχετική έρευνα του IOBE που διεξήχθη τον Μάρτιο και Απρίλιο του 2013. Ειδικότερα, από τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα προκύπτει ότι οι επενδύσεις στη βιομηχανία θα σημειώσουν νέα πτώση κατά -7,6% στο τρέχον έτος (έναντι -18,8% που εκτιμούσαν για το 2013 σε έρευνα που είχε διεξαχθεί τον Οκτώβριο του 2012), μετά την μεγάλη πτώση τους κατά -20,0% το 2012 και κατά -18,5% το 2011. Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με την προαναφερθείσα σπουδή των ΜΜΕ να συμμετέχουν σε επενδυτικά προγράμματα που επιδοτούνται από το ΕΣΠΑ, δείχνουν ότι οι προοπτικές έγκαιρης ανάκαμψης των επενδύσεων στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας έχουν τώρα αυξηθεί σημαντικά.

Σε επίπεδο επενδυτικών κλάδων της μεταποίησης, το 2012 παρατηρήθηκε μείωση των επενδύσεων στους περισσότερους από τους εξεταζόμενους κλάδους της βιομηχανίας, εκτός από τους σημαντικούς κλάδους των μη μεταλλικών ορυκτών και των τροφίμων στους οποίους, σύμφωνα με τις τελικές εκτιμήσεις του 2012, σημειώθηκε αξιολογη άνοδος των επενδύσεων κατά +76,3% και +9,7% αντίστοιχα, έναντι πτώσης κατά -18,5% στον κλάδο των μη μεταλλικών ορυκτών και αύξησης κατά 8,6% στον κλάδο των τροφίμων 2011.

Η εντονότερη πτώση των επενδυτικών δαπανών καταγράφηκε, στον κλάδο της ένδυσης και υπόδησης (-93,3%) και στην κλωστούφαντουργία (-64,6%), ενώ σημαντική πτώση παρατηρήθηκε στον κλάδο των χημικών προϊόντων (-40,1%) και στους

λοιπούς κλάδους της μεταποίησης (-11,5%) (βλ. Πίνακα). Για το 2013 προβλέπεται σημαντική άμβλυνση της μείωσης της επενδυτικής δραστηριότητας στους κλάδους της κλωστούφαντουργίας, της ένδυσης και υπόδησης και στους λοιπούς κλάδους της μεταποίησης. Αρνητική, ωστόσο, είναι η αρχική εκτίμηση που δίδεται από το IOBE για τις επενδύσεις κατά το 2013 στον κλάδο των τροφίμων και των μη μεταλλικών ορυκτών (βλ. στον ίδιο Πίνακα).

Αναφορικά με την κατανομή των επενδύσεων με βάση το σκοπό τους, σημειώνεται ότι το επενδυτικό μίγμα των της πλειονότητας των μεταποιητικών επιχειρήσεων αφορά κατά πρώτο δαπάνες αύξησης της παραγωγικής δυναμικότητας για ήδη παραγόμενα προϊόντα (2012: 26%, 2011: 28%) και ακολουθούν επενδύσεις με σκοπό τη διεύρυνση της παραγωγικής δραστηριότητας για νέα προϊόντα (2012: 24%, 2011: 25%), την αντικατάσταση του υφιστάμενου κεφαλαιουχικού εξοπλισμού (2012 και 2011: 20%), τη βελτίωση των μεθόδων παραγωγής που ήδη εφαρμόζονται (2012: 15%, 2011: 14%), την προστασία του περιβάλλοντος, όρους ασφαλείας κλπ (2012: 11%, 2011: 10%) και για την εισαγωγή νέων μεθόδων παραγωγής (2012 και 2011: 3%).

Το 2013 προβλέπεται ότι η διάρθρωση των επενδυτικών σχεδίων των μεταποιητικών επιχειρήσεων θα παρουσίασαν μικρή διαφοροποίηση προς το καλύτερο. Συγκεκριμένα, διογκώνονται οι δαπάνες για αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας των ήδη παραγομένων προϊόντων (26%) και έπονται αυτές για την αντικατάσταση του υφιστάμενου κεφαλαιουχικού εξοπλισμού (21%), τη βελτίωση των μεθόδων παραγωγής που ήδη εφαρμόζονται (19%), τη διεύρυνση της παραγωγικής δυναμικότητας για νέα προϊόντα (17%), οι δαπάνες για το περιβάλλον κλπ (12%) και για εισαγωγή νέων μεθόδων παραγωγής, που σημείωσαν αισθητή άνοδο της συμμετοχής τους στην κατανομή των συνολικών επενδύσεων (2013: 5%, 2012 και 2011: 3%).

Δείκτες Νέων Παραγγελιών (ΔΝΠ) και Κύκλου Εργασιών (ΔΚΕ) στη Βιομηχανία:

Ο **ΔΝΠ (σύνολο αγοράς)** υποχώρησε κατά -6,8% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο'13, έναντι πτώσης του κατά και -9,4% στο 1^ο 3μηνο'12. Η μείωση του ΔΝΠ στο 1^ο 3μηνο'13 προήλθε από τη μείωση των παραγγελιών από την εγχώρια αγορά κατά -4,7%, μετά τη μεγάλη πτώση τους κατά -17,5% στο 1^ο 3μηνο'12 και τη μείωση κατά -9,0% των εξαγωγικών παραγγελιών, μετά τη μείωσή τους κατά -2,7% στο 1^ο 3μηνο'12. Μικρότερη ήταν η μείωση της ζήτησης από τις χώρες της Ζώνης του Ευρώ (-3,9%), ενώ κατά πολύ μεγαλύτερη ήταν η μείωση της ζήτησης από τις τρίτες χώρες (-12,5%). Η αρνητική εξέλιξη του Δείκτη των νέων παραγγελιών στο 1^ο 3μηνο'13 και ιδιαίτερα τον Μάρτιο του 2013 μπορεί να σχετίζεται και με την μεγάλη σύγχυση που προκλήθηκε στην Κύπρο και παγκοσμίως με το πρόγραμμα «διάσωσης» της Κύπρου και τη

διαφαινόμενη μεγάλη ύφεση της οικονομίας της Κύπρου, ιδιαίτερα από το 2οο 3μηνο του 2013.

Αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση των παραγγελιών από την εγχώρια αγορά στους κλάδους: α) μηχανοκίνητα οχήματα (Μάρτ.'13: +202,5%, Μάρτ.'12: -70,8%), β) χαρτιού και προϊόντων από χαρτί (Μάρτ.'13: +3,0%, Μάρτ.'12: -12,6%), γ) φαρμακευτικά προϊόντα (Μάρτ.'13: +3,5%, Μάρτ.'12: -6,6%).

Αντίθετα σημαντική πτώση στην εγχώρια αγορά παρουσίασαν οι κλάδοι: των κλωστοϋφαντουργίας (Μάρτ.'13: -16,0%, Μάρτ.'12: -20,8%), βασικών μετάλλων (Μάρτ.'13: -19,7%, Μάρτ.'12: -13,4%) και ιδιαίτερα της κατασκευής μεταλλικών προϊόντων (Μάρτ.'13: -49,5%, Μάρτ.'12: +38,8%), ηλεκτρονικών υπολογιστών και προϊόντων (Μάρτ.'13: -21,7%, Μάρτ.'12: -37,5%) ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (Μάρτ.'13: -10,3%, Μάρτ.'12: +8,6%) και λοιπού εξοπλισμού μεταφορών (Μάρτ.'13: -47,6%, Μάρτ.'12: -6,7%).

Στην εξωτερική αγορά σημαντική ήταν η αύξηση των εξαγωγικών παραγγελιών τον Μάρτ.'13 στους κλάδους: α) των βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και σκευασμάτων κατά +19,6%, μετά την αύξησή τους κατά +24,7% τον Μάρτ.'12, β) των χημικών προϊόντων κατά +13,2% τον Μάρτ.'13, έναντι μείωσής τους κατά -14,6% τον Μάρτ.'12, γ) των κλωστοϋφαντουργικών υλών κατά +12,4%, μετά την πτώση τους κατά -44,5% τον Μάρτ.'12 και δ) των ειδών ένδυσης κατά +5,0%, έναντι μείωσής τους κατά -4,0% τον Μάρτ.'12.

Αντίθετα, σημαντική πτώση της ζήτησης από το εξωτερικό προήλθε από τους κλάδους: ηλεκτρολογικού εξοπλισμού όπου σημειώθηκε πτώση κατά -37,1% τον Μάρτ.'13, μετά την αύξησή του κατά 102,1% τον Μάρτ.'12, του λοιπού εξοπλισμού μεταφορών (Μάρτ.'13: -14,6%) και του κλάδου των μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού (Μάρτ.'13: -8,7%, Μάρτ.'12: -7,3%).

Σημειώνεται ότι ο δείκτης των νέων παραγγελιών (ΔΝΠ) παρακολουθεί σε μηνιαία βάση την εξέλιξη της ζήτησης για βιομηχανικά προϊόντα σε ορισμένους από τους κλάδους της ελληνικής μεταποιητικής βιομηχανίας (για παράδειγμα, δεν συμπεριλαμβάνονται τα τρόφιμα και τα μη μεταλλικά ορυκτά) και αποτελεί ένδειξη της εξέλιξης της παραγωγής σε αυτούς τους κλάδους στους επόμενους μήνες. Δεν αντικατοπτρίζει το σύνολο της βιομηχανικής παραγωγής. Ο δείκτης εκτιμάται κατ' αξία και οι μεταβολές του μπορεί να οφείλονται σε μεταβολές στις τιμές των προϊόντων. Πιο αντιπροσωπευτικός για το σύνολο της μεταποιητικής βιομηχανίας είναι ο δείκτης κύκλου εργασιών (ΔΚΕ) που αναλύεται στη συνέχεια.

Ο ΔΚΕ στη Βιομηχανία στο σύνολο της αγοράς μειώθηκε κατά -9,6% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο'13, έναντι αύξησής του κατά +4,3% στο 1^ο 3μηνο'12. Σημειώνεται ότι στον ΔΚΕ συμπεριλαμβάνονται όλοι οι κλάδοι της βιομηχανίας, ακόμη και τα τρόφιμα και άλλοι κλάδοι που δεν συμπεριλαμβάνεται στο ΔΝΠ.

Η μείωση του ΔΚΕ στο 1^ο 3μηνο'13 είναι συνδυασμός της αύξησης κατά +5,6% του ΔΚΕ στην εξωτερική αγορά, μετά τη μεγάλη αύξησή του κατά 19,9% και στο 1^ο 3μηνο'12 και της πτώσης του ΔΚΕ στην εγχώρια αγορά κατά -19,3% στο 1^ο 3μηνο'13, μετά τη μείωσή του κατά -3,5% στο 1^ο 3μηνο'12.

Η πτώση του ΔΚΕ εγχώριας αγοράς τον Μάρτ.'13 οφείλεται στη μεγάλη πτώση των παραγγελιών στους κλάδους: 1) των παραγωγών πετρελαίου και άνθρακα κατά -30,8% (επίπτωση στην πτώση του Δείκτη: -8,35 π.μ.), έναντι μείωσής του κατά -2,2% τον Μάρτ.'12, (2) της κατασκευής μεταλλικών προϊόντων κατά -44,1% (επίπτωση στην πτώση του Δείκτη: -1,91π.μ.), έναντι μείωσής του κατά -19,3% τον Μάρτ.'12, (3) των δερμάτων και ειδών υπόδησης κατά -24,5%, έναντι της μείωσής τους κατά -29,3% τον Μάρτ.'12, (4) των μηχανοκίνητων οχημάτων κατά -16,4%μ, έναντι μείωσης κατά -2,4% τον Μάρτ.'12, (5) των μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού κατά -18,2%, έναντι -17,5% τον Μάρτ.'12, (και (6) των επίπλων κατά -34,1%, έναντι επίσης -34,5% τον Μάρτ.'12.

Αντίθετα, αξιοσημείωτη είναι η μικρή πτώση του ΔΚΕ στον κλάδο των τροφίμων κατά -0,2% τον Μάρτ.'13, από -6,3% τον Μάρτ.'12 και στον κλάδο του ηλεκτρολογικού εξοπλισμού κατά -2,0% τον Μάρτ.'13, μετά την πτώση του κατά -11,1% τον Μάρτιο του 2012. Σημειώνεται επίσης η αύξηση του ΔΚΕ στον κλάδο του καπνού κατά 2,0% τον Μάρτ.'13, από -26,2% τον Μάρτ.'12.

Η αύξηση του ΔΚΕ εξωτερικής αγοράς τον Μάρτ.'13 κατά +3,8% σε ετήσια βάση οφείλεται στην αύξηση των εξαγωγικού ΔΚΕ των ειδών ένδυσης (Μάρτ.'13: +3,9%, Μάρτ.'12: -2,3%), ξύλου και φελλού (Μάρτ.'13: +47,8%, Μάρτ.'12: +4,8%), των παραγωγών πετρελαίου και άνθρακα (Μάρτ.'13: 21,2%, Μάρτ.'12: +3,1%), των χημικών προϊόντων (Μάρτ.'13: 13,3%, Μάρτ.'12: -20,4%), των μη μεταλλικών ορυκτών (Μάρτ.'13: +38,7%, Μάρτ.'12: +13,1%), των φαρμακευτικών προϊόντων (Μάρτ.'13: +9,7%, Μάρτ.'12: 36,3%), και των ηλεκτρονικών υπολογιστών (Μάρτ.'13: +3,3%, Μάρτ.'12: +3,5%). Αντίθετα, μεγάλη ήταν η πτώση του ΔΚΕ εξωτερικής αγοράς στα τρόφιμα κατά -10,2% τον Μάρτ.'13, μετά την μικρή πτώση του κατά -0,4% τον Μάρτ.'12 και στον κλάδο των προϊόντων από ελαστική και πλαστική ύλη κατά -21,4% τον Μάρτ.'13, μετά την αύξησή τους κατά 12,1% τον Μάρτ.'12.

Παγκόσμια Οικονομία

ΗΠΑ: Ο πληθωρισμός με βάση το ΔΤΚ υποχώρησε στο 1,1% τον Απρ.'13 από 1,5% τον Μάρτ.'13 και 2,0% τον Φεβρ.'13. Επίσης, ο δομικός πληθωρισμός με βάση το ΔΤΚ διαμορφώθηκε στο 1,7% τον Απρ.'13 από 1,9% τον Μάρτ.'13 και 2,0% τον Φεβρ.'13. Ειδικότερα, η υποχώρηση του πληθωρισμού οφείλεται στη μείωση της τιμής της ενέργειας κατά -4,3% σε μηνιαία βάση τον Απρ.'13

από -2,6% τον Μάρτ.'13, ενώ σε ετήσια βάση η υποχώρηση διαμορφώθηκε στο -4,3%.

Σημειώνεται ότι η τιμή της βενζίνης μειώθηκε αισθητά κατά -8,1% σε μηνιαία βάση (-8,3% σε ετήσια βάση τον Απρ.'13), έναντι μείωσής της κατά -4,4% τον Μάρτ.'13 και +9,1% τον Φεβρ.'13. Επίσης, η τιμή των τροφίμων αυξήθηκε οριακά κατά 0,2% σε μηνιαία βάση και κατά 1,5% σε ετήσια βάση τον Απρ.'13, έναντι μηδενικής μεταβολής σε μηνιαία βάση τον Μάρτ.'13 και +0,1% τον Φεβρ.'13. Μείωση τιμών σε μηνιαία βάση σημειώθηκε στα έτοιμα ενδύματα (-0,3%), τα φάρμακα (-0,1%), την εκπαίδευση (-0,2%), τις μεταφορές (-2,7%), τα εμπορεύματα (-1,2%) και τα αεροπορικά εισιτήρια (-0,7%). Αντίθετα, αυξήσεις σημειώθηκαν σε αρκετούς βασικούς κλάδους όπως η στέγαση (0,2%), τα ενοίκια (0,2%), ο οικιακός εφοδιασμός (0,9%), τα νέα οχήματα (0,3%), και ο καπνός (0,6%).

Ο πληθωρισμός με βάση το **δείκτη τιμών παραγωγού** υποχώρησε στο 0,6% τον Απρ.'13 (δομικός: 1,7%) από 1,1% τον Μάρτ.'13 (δομικός: 1,7%).

Η μεγάλη πτώση στην τιμή της βενζίνης συνέβαλε πιθανότατα στη βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, αφού ο **προσωρινός δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης Reuters/ University of Michigan** αυξήθηκε στο 83,7 τον Μάι.'13, έναντι 76,4 τον Απρ.'13 και 78,6 τον Μάρτ.'13.

Στον τομέα των εξωτερικών συναλλαγών, το **οι καθαρές εισροές κεφαλαίων** μειώθηκαν στα \$ 2,1 δισ. τον Μάρτ.'13, από \$ 61,9 δισ. τον Φεβρ.'13 και \$ 95,5 δισ. τον Ιαν.'13. Οι καθαρές εισροές κεφαλαίων ενισχύουν την εγχώρια ζήτηση στις ΗΠΑ.

Στον τομέα της παραγωγής, η **βιομηχανική παραγωγή** μειώθηκε κατά -0,5% σε μηνιαία βάση τον Απρ.'13 από 0,3% τον Μάρτ.'13 και 0,9% τον Φεβρ.'13. Σε ετήσια βάση, η παραγωγή αυξήθηκε κατά 1,9%. Επίσης, η παραγωγή της **μεταποιητικής βιομηχανίας** μειώθηκε κατά -0,4% τον Απρ.'13 από μείωση κατά -0,3% τον Μάρτ.'13 και αύξηση κατά +0,7% τον Φεβρ.'13, ενώ σε ετήσια βάση αυξήθηκε κατά 1,3%. Οι **εργοστασιακές παραγγελίες** υποχώρησαν κατά -4,9% σε μηνιαία βάση τον Μάρτ.'13, έναντι αύξησης κατά 3,9% τον Φεβρ.'13.

ΖΤΕ: Στον εξωτερικό τομέα, το **εμπορικό πλεόνασμα της ΖΤΕ διαμορφώθηκε σε ιστορικά υψηλό επίπεδο, στα € 22,9 δισ. τον Μάρτ.'13, από το πολύ υψηλό € 10,1 δισ. τον Φεβρ.'13 και € 6,9 δισ. τον Μάρτ.'12. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι στην περίοδο της ύφεσης, το εμπορικό πλεόνασμα συνεχίζει να αυξάνει και να στηρίζει την οικονομία. Βεβαίως, η θετική πορεία του εμπορικού ισοζυγίου οφείλεται στην συνεχή βελτίωση του πλεονάσματος της Γερμανίας, το οποία διαμορφώθηκε στα € 17,6 δισ. τον Μάρτ.'13.**

Στη ΖΤΕ, η αύξηση του πλεονάσματος τον Μάρτ.'13, οφείλεται και πάλι στην μεγάλη πτώση των εισαγωγών παρά την αύξηση των εξαγωγών. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές διαμορφώθηκαν στο ίδιο επίπεδο με τον Μάρτ.'12 (0% ετήσια μεταβολή), ενώ οι εισαγωγές μειώθηκαν σημαντικά, κατά -10% σε ετήσια βάση τον Μάρτ.'13. **Το 1^ο 3μηνο '13, το εμπορικό πλεόνασμα**

ήταν € 28,1 δισ., έναντι ελλείμματος €1,3 δισ. το 1^ο 3μηνο '12 (υπολογίζεται ότι συνέβαλε θετικά στο ΑΕΠ κατά 1,7 π.μ., έναντι 1,2 π.μ. το 4^ο 3μηνο '12 και 0,4 π.μ. το 1^ο 3μηνο '12). Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 1,0% σε ετήσια βάση, ενώ οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά -5,0%. Το δίμηνο Ιαν.-Φεβρ.'13 οι εξαγωγές προς τις ΗΠΑ μειώθηκαν κατά -2,0% σε ετήσια βάση, ενώ προς την Κίνα κατά -5,0%. Αντίθετα, οι εξαγωγές την περίοδο αυτή αυξήθηκαν κατά 6% προς την Ρωσία και κατά 11% προς την Τουρκία.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι πέρα της ενίσχυσης του εξωτερικού εμπορίου της Γερμανίας, σημαντική βελτίωση παρουσιάζεται και στον εξωτερικό τομέα χωρών που έχουν υποστεί έντονη ύφεση, εξέλιξη που αποδίδεται στις πολιτικές που ακολουθούνται για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους. Συγκεκριμένα, στην Ιταλία, το εμπορικό πλεόνασμα αυξήθηκε κατά 80,6% σε ετήσια βάση στα € 2,3 δισ. τον Μάρτ.'13, ενώ στην Ισπανία, το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο περιορίστηκε στα €600,7 εκατ. τον Φεβρ.'13, από € 3,19 δισ. έλλειμμα τον Φεβρ.'12. Τέλος, και στην Πορτογαλία, το εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε κατά 37% στα € 1,865 δισ. το 1^ο 3μηνο '13.

Σημειώνεται ότι αν εξαιρεθούν τα σημαντικά πλεονάσματα που καταγράφονται στη Γερμανία και την Ολλανδία, συνολικά στα € 62,23 δισ. το 1^ο 3μηνο '13, το εμπορικό ισοζύγιο στη ΖΤΕ θα ήταν και πάλι σημαντικά ελλειμματικό στα € 34,13 δισ.

Ιαπωνία: **Ενθαρρυντικά είναι τα στοιχεία για το ΑΕΠ, καθώς αυξήθηκε κατά 0,9% σε 3μηνιαία βάση το 1^ο 3μηνο '13, ενώ αναθεωρήθηκε προς τα πάνω και η αύξηση του ΑΕΠ το 4^ο 3μηνο '12, κατά 0,3% (από 0% αρχικά). Σε ετησιοποιημένη βάση, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 3,5%, ενώ σε ετήσια βάση το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,2%, από 0,5% το 4^ο 3μηνο '12. Συνεπώς, φαίνεται ότι η οικονομία ξεπέρασε την ύφεση στην οποία είχε περιέλθει η οικονομία από το 2^ο 3μηνο '12.**

Η ενίσχυση του ΑΕΠ οφείλεται στην ικανοποιητική αύξηση της κατανάλωσης, ενώ αντίθετα, ο καθαρός εξαγωγικός τομέας εξακολουθεί να έχει αρνητική επίπτωση στο ΑΕΠ. Ειδικότερα:

Ιαπωνία: ΑΕΠ								
	% 3μηνιαία βάση				% ετήσια βάση			
	1ο 3μηνο '13	4ο 3μηνο '12	3ο 3μηνο '12	2ο 3μηνο '12	1ο 3μηνο '13	4ο 3μηνο '12	3ο 3μηνο '12	2ο 3μηνο '12
ΑΕΠ	0,9	0,3	-0,9	-0,2	0,2	0,5	0,4	3,9
Κατανάλωση Νοικοκυριών	0,9	0,4	-0,5	0,0	1,1	0,8	1,3	3,1
Επιχ. Επενδύσεις	0,1	0,2	-1,3	1,6	0,6	0,8	4,2	7,7
Επενδ. σε Κατοικίες	1,9	3,5	1,7	2,2	9,4	5,8	1,4	4,6
Εξαγωγές	3,8	-2,9	-5,1	0,0	-3,5	-5,0	-4,8	9,2
Εισαγωγές	1,0	-2,2	-0,5	1,7	0,3	1,0	5,1	9,1

Πηγή: Cabinet Office, Government of Japan

α) Η κατανάλωση των νοικοκυριών, που αποτελεί το 60% του ΑΕΠ, ενισχύθηκε και αυξήθηκε κατά 0,9% σε 3μηνιαία βάση, από +0,4% το 4^ο 3μηνο '12, εξέλιξη που αποδίδεται στις κυβερνητικές πολιτικές, οι οποίες ουσιαστικά έχουν ξεκινήσει από το 2011 όταν συνέβη ο καταστροφικός σεισμός για την τόνωση της κατανάλωσης. Ωστόσο, οι προθέσεις της κυβέρνησης για αύξηση στον φόρο κατανάλωσης

τον Απρίλιο του 2014 θα οδηγήσουν σε αποδυνάμωση της κατανάλωσης.

β) Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου σημείωσαν πολύ περιορισμένη άνοδο, κατά μόλις 0,1% σε 3μηνιαία βάση και κατά 0,6% σε ετήσια βάση, συμβάλλοντας θετικά στο ΑΕΠ κατά μόλις 0,1 π.μ. Ωστόσο, οι επενδύσεις σε κατοικίες αυξήθηκαν ικανοποιητικά κατά 9,4% σε 3μηνιαία βάση, από 5,8% το 4^ο 3μην. '12, οι επενδύσεις εξαιρουμένων των κατοικιών μειώθηκαν εκ νέου κατά -5,7%, από -7,1% σε 3μηνιαία βάση το 4^ο 3μην. '12. Θετική εξέλιξη είναι πάντως η βελτίωση του κλίματος των βιομηχανών στο +7 τον Μάιο (θετικό επίπεδο για πρώτη φορά μετά από 6 συνεχείς μήνες πτώσης), από -4 τον Απρ. '13, ενώ αναμένεται να σημειώσει ραγδαία αύξηση στο +22 τον Αύγ. '13. Η εγχώρια ζήτηση εξακολουθεί να στηρίζεται ωστόσο, κυρίως στις δημόσιες επενδύσεις, καθώς συνεχίζεται η αυξημένη κρατική δαπάνη για την ανοικοδόμηση πολλών περιοχών. Οι δημόσιες επενδύσεις αυξήθηκαν κατά 14,0% σε 3μηνιαία βάση το 1^ο 3μην. '13, από 19,6% το 4^ο 3μην. '12.

γ) Οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά -3,5% σε ετήσια βάση, ενώ ανέκαμψαν σε 3μηνιαία βάση και αυξήθηκαν κατά 3,8%, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 0,3% σε ετήσια βάση (+1,0% σε 3μηνιαία βάση). Συνεπώς, ο εξωτερικός τομέας συνέβαλε αρνητικά στην αύξηση του ΑΕΠ κατά -0,6 π.μ. σε ετήσια βάση, από -0,9 π.μ. το 4^ο 3μην. '12.

Φαίνεται λοιπόν ότι η βελτίωση των αναπτυξιακών προοπτικών στις ΗΠΑ, η υποτιμητική τάση του Γιέν η οποία εντάθηκε μετά την ανακοίνωση στις 4 Απριλίου 2013 της ΤτΑπωνίας να προχωρήσει σε διεύρυνση της νομισματικής βάσης στα € 2,62 τρις μέχρι το τέλος του 2014 - προκειμένου να αποτρέψει το φαινόμενο του αρνητικού πληθωρισμού. Επίσης, θετική ένδειξη είναι το ότι η ανάπτυξη τα 2 τελευταία 3μηνια στηρίζεται στην τόνωση της ιδιωτικής κατανάλωσης, παρά στον εξωτερικό τομέα, που αποτελούσε μοχλό ανάπτυξης τα τελευταία έτη. Η Ε. Επιτροπή, εκτιμά αύξηση του ΑΕΠ κατά 1,4% το 2013 και 1,6% το 2014, από 2,0% το 2012, αύξηση που πιθανότατα θα αναθεωρηθεί προς τα πάνω για το 2013. Σύμφωνα με την Ε. Επιτροπή, η εγχώρια ζήτηση θα συμβάλλει θετικά στο ΑΕΠ κατά 0,9 π.μ. το 2013 (2012: 2,9 π.μ.), και ο εξωτερικός τομέας κατά 0,3 π.μ. (από -0,9 π.μ. το 2012).

ΝΑ Ευρώπη

Κύπρος: Το 12ο διάταγμα που αφορά τα όρια των χρηματοοικονομικών συναλλαγών εξέδωσε το υπουργείο οικονομικών της Κύπρου. Στο νέο διάταγμα καταγράφονται μερικής εκτάσεως άρση των περιορισμών για πληρωμές και μεταφορές χρημάτων. Ειδικότερα:

1. Αυξάνεται το ποσό πληρωμών και μεταφορών χρημάτων σε μετρητά από €10.000 σε €15.000 μηνιαίως, ανά φυσικό πρόσωπο και από €50.000 σε €75.000 μηνιαίως, ανά νομικό πρόσωπο και ανά

πιστωτικό ίδρυμα προς λογαριασμούς άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας.

2. Δίνεται η δυνατότητα διακοπής προθεσμιακής κατάθεσης πριν την λήξη της, για την αποπληρωμή υπεραναλήψεως ή πιστωτικής κάρτας (πρόσθετα από την αποπληρωμή δανείου), εντός του ιδίου πιστωτικού ιδρύματος.

Σύμφωνα με έκθεση του ΔΝΤ, οι αναλυτές του οργανισμού εκφράζουν την ανησυχία τους σχετικά με τη βιωσιμότητα του κυπριακού χρέους, καθώς το χρέος μπορεί να αγγίξει το 149% του ΑΕΠ, αντί του επιθυμητού 126%. Αυτό, σύμφωνα με το ΔΝΤ, θα συμβεί αν δεν υπάρξει πιστή εφαρμογή του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής. Σύμφωνα με την έκθεση η οικονομία εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί με ρυθμό -8,7% το 2013 και -3,9% το 2014, προτού αρχίσει να ανακάμπτει το 2015. Παράλληλα, το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να αγγίξει το 5,9% του ΑΕΠ το 2013 και το 7,7% το 2014, για να αρχίσει να μειώνεται στη συνέχεια. Το δημόσιο χρέος θα εκτοξευθεί από 86% του ΑΕΠ το 2012 σε 109% το 2013 για να φθάσει το 126% το 2014. Το 2020, θα διαμορφώνεται στο 105% του ΑΕΠ. Ωστόσο στην ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους, η έκθεση του ΔΝΤ αναφέρεται σε ορισμένους παράγοντες που θα μπορούσαν να ανεβάσουν το χρέος σε υψηλότερα επίπεδα. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι εάν η οικονομία συρρικνωθεί κατά 20% μεταξύ 2013-2014, το χρέος θα αγγίξει το 149% μέχρι το 2016 και το 143% το 2020. Το ΔΝΤ στην έκθεση του δεν υπολογίζει τα έσοδα από το φυσικό αέριο, καθώς είναι αρκετά δύσκολο στην παρούσα φάση να προσδιορισθούν. Ένας άλλος κίνδυνος που μπορεί να επηρεάσει το χρέος είναι η μη πιστή τήρηση του προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης. Αν δεν επιτευχθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι, το χρέος μπορεί να φθάσει το 129% του ΑΕΠ το 2016 και το 119% το 2020. Πιθανό κίνδυνο για το δημόσιο χρέος αποτελούν και τα επιτόκια δανεισμού με τα οποία θα δανείζεται το δημόσιο με την επιστροφή του στις αγορές. Αν το επιτόκιο είναι ψηλότερο από το υπολογιζόμενο κατά 75 πμβ, το χρέος θα αγγίξει το 125% του ΑΕΠ το 2016 και το 112% το 2020. Παρόμοια επίδραση θα υπάρξει και στην περίπτωση μιας πιθανής καθυστέρησης στο πρόγραμμα των ιδιωτικοποιήσεων. Μια καθυστέρηση κατά ένα έτος θα αυξήσει το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά 3 πμβ το 2016. Τέλος, σε ένα μικτό σενάριο σύμφωνα με το οποίο η ανάπτυξη θα είναι χαμηλότερη, το επιτόκιο υψηλότερο και τα ελλείμματα μεγαλύτερα, το χρέος μπορεί να αγγίξει το 138% του ΑΕΠ το 2016 και να διατηρηθεί σε αυτό το επίπεδο.

Ρουμανία: Η Ρουμανία ήταν μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες χώρες της ΕΕ το 1ο 3μην.2013. Το ΑΕΠ το 1ο 3μην.2013 αυξήθηκε κατά 0,5% σε 3μηνιαία βάση και 2,1% σε ετήσια βάση. Η έγκαιρη εφαρμογή των αυστηρών μέτρων λιτότητας το καλοκαίρι του 2010 συνέβαλε στον εξορθολογισμό του προϋπολογισμού, ενώ δημιούργησε περιθώριο

για τις πρόσφατες αυξήσεις των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων και των συντάξεων. Θετικά επηρέασε την ανάπτυξη ο αναπροσανατολισμός των εξαγωγών σε χώρες εκτός ΕΕ. Ειδικότερα, οι εξαγωγές σε χώρες εκτός ΕΕ αυξήθηκαν σε ετήσια βάση κατά 10,9% το 1ο 3μηνο.2013, ενώ το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εμφάνισε πλεόνασμα. Ήδη εκτιμάται ότι το πραγματικό ΑΕΠ για το 2013

αναμένεται να αυξηθεί μεταξύ 1,6%-1,8% χωρίς βέβαια να αποκλείεται και άνοδος του άνω του 2% εφόσον υπάρξει μια καλή γεωργική παραγωγή και η βιομηχανική παραγωγή διατηρήσει τη δυναμική της.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ
(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

Ετήσια στοιχεία	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές αγοράς)	5,5	3,6	-0,2	-3,1	-4,9	-7,1	-6,4
Ιδιωτική Κατανάλωση	4,3	3,6	4,3	-1,6	-6,3	-7,7	-9,1
Δημόσια Κατανάλωση	2,3	7,1	-2,6	4,9	-8,7	-5,2	-4,2
Ακαθάριστες Επενδύσεις	14,9	22,8	-14,3	-13,7	-15,0	-19,6	-19,2
- Κατοικίες	14,8	25,6	-33,6	-20,7	-21,6	-18,0	-32,9
- Εξοπλισμός	20,9	27,4	-4,8	-18,4	-8,2	-18,1	-17,3
Μεταποίηση	2,0	2,2	-4,7	-11,2	-5,1	-8,5	-3,9
Ανεργία (%)	8,9	8,3	7,7	9,5	12,5	17,7	24,2
Συνολική Απασχόληση	1,9	1,4	1,2	-0,6	-2,6	-5,6	-8,3
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (μέσα επίπεδα)	3,2	2,9	4,2	1,2	4,7	3,3	1,5
Κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος	0,2	3,1	4,9	5,2	0,1	-2,4	-6,4
Πιστωτική Επέκταση (προς ιδιωτικό τομέα)	21,1	21,5	15,9	4,1	0,0	-3,1	-4,0
Έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-5,7	-6,5	-9,8	-15,6	-10,7	-9,5	-6,0
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών με κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (% ΑΕΠ)	-9,6	-12,4	-13,3	-10,3	-9,2	-8,6	-1,7

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2011	2012				2012	2013
	έτος	I	II	III	IV	έτος	διαθεσίμη περίοδος
Οικονομική Δραστηριότητα							
Όγκος Λιανικών Πωλήσεων (εκτός καυσίμων)	-8,7	-12,1	-11,4	-9,9	-13,8	-11,8	-15,0 (2μην)
Νέες εγγραφές ΙΧ Αυτοκινήτων	-29,8	-36,0	-49,9	-45,7	-30,9	-41,7	-11,0 (4μην)
Οικοδομική Δραστηριότητα	-37,7	1,9	-26,2	-43,7	-44,1	-30,6	-36,2 (3μην)
Μεταποίηση	-8,5	-9,6	-3,9	-3,8	1,9	-3,9	-0,3 (3μην)
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών PMI στη μεταποίηση	43,6	40,0	41,3	42,0	41,4	41,2	42,1 (Μάρτ)
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	80,6	78,5	79,0	79,7	82,7	80,0	89,2 (Απρ)
Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Μεταποίηση	76,9	72,9	77,6	76,7	81,6	77,2	90,3 (Απρ)
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών	-74	-81	-75	-69	-75	-75	-71,8 (Απρ)
Πιστωτική Επέκταση							
Ιδιωτικός Τομέας	-3,1	-4,0	-4,8	-4,5	-4,0	-4,0	-3,5 (Μάρτ)
Επιχειρήσεις	-2,0	-3,3	-4,1	-4,9	-4,4	-4,4	-3,6 (Μάρτ)
- Βιομηχανία	0,1	-2,3	-3,4	-4,2	-2,1	-2,1	0,7 (Μάρτ)
- Κατασκευές	-7,4	-6,8	-6,8	-6,6	-1,9	-1,9	-0,6 (Μάρτ)
- Τουρισμός	-2,3	-0,5	-0,2	-0,2	1,1	1,1	0,2 (Μάρτ)
Νοικοκυριά	-3,9	-4,4	-4,4	-4,2	-3,8	-3,8	-3,6 (Μάρτ)
- Καταναλωτική Πίστη	-6,4	-6,8	-5,3	-5,3	-5,1	-5,1	-5,3 (Μάρτ)
- Στεγαστικά Δάνεια	-2,9	-3,4	-3,6	-3,7	-3,4	-3,4	-3,2 (Μάρτ)
Τιμές							
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	3,3	-0,9	1,9	-1,5	1,7	1,5	-0,6 (Απρ)
Δομικός Πληθωρισμός	1,5	-1,8	1,9	-1,6	1,2	0,3	-1,2 (Απρ)
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	-5,5	-10,2	-10,8	-12,6	-13,2	-11,7	...
Εππόκια							
Ταμειευτήριου	0,40	0,41	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42 (Μάρτ)
Δάνεια προς επιχειρήσεις	7,46	7,81	7,67	7,52	7,45	7,61	7,51 (Μαρτ)
Καταναλωτικών Δανείων (σύνολο με επιβαρύνσεις)	12,37	11,41	11,26	11,22	10,76	11,16	10,27 (Μάρτ)
Στεγαστικών Δανείων (σύνολο με επιβαρύνσεις)	4,71	4,13	3,78	3,31	3,16	3,60	3,34 (Μάρτ)
Απόδοση 10-ετούς Ομολόγου	15,75	24,74	25,40	23,69	16,16	16,16	10,89 (Μάρτ)
ΑΕΠ σε σταθερές τιμές							
Τελική Κατανάλωση	-7,1	-6,7	-6,4	-6,7	-5,7	-6,4	-5,3 (3μην)
Επενδύσεις	-7,2	-7,5	-7,3	-8,8	-9,0	-8,1	...
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-19,6	-22,8	-21,5	-21,5	-10,3	-19,2	...
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	0,3	4,2	-3,0	-4,2	-4,8	-2,4	...
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-7,3	-14,9	-12,9	-18,7	-8,1	-13,7	...
Ισοζύγιο Πληρωμών σε δις €							
Εξαγωγές Αγαθών	20,2	4,9	10,4	16,1	22,0	22,0	5,4 (3μην)
Εισαγωγές Αγαθών	47,5	10,8	21,5	31,7	41,6	41,6	9,9 (3μην)
Εμπορικό Ισοζύγιο	-27,2	-5,9	-11,1	-15,7	-19,6	-19,6	-4,5 (3μην)
Ισοζύγιο Αδήλων Πόρων	8,8	2,2	5,0	13,8	16,3	16,3	3,3 (3μην)
Αναλογία Αδήλων Πόρων προς Εμπορικό Έλλειμμα	32,4	37,5	45,5	88,0	83,4	83,4	72,3 (3μην)
Ισοζύγιο Τρεχ(σών) Συναλλαγών (κεφαλ. μεταβιβ.)	-18,4	-3,7	-6,0	-1,9	-3,3	-3,3	-1,3 (3μην)
Άμεσες Επενδύσεις (καθ. μεταβολή ροής)	-0,40	-0,5	0,6	1,9	0,3	2,3	1,3 (3μην)
Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου (καθ. μεταβολή ροής)	-19,6	-36,5	-34,4	-3,9	-24,2	-99,1	0,5 (3μην)
Χρηματιστήριο							
Γενικός Δείκτης Τιμών ΧΑ	680,4	729,0	611,0	739,0	908,0	908,0	974 (Απρ)
(% μεταβολή ΓΔ)	-51,9	7,1	-10,2	8,6	33,4	33,4	39,2
Χρηματιστηριακή Αξία (% ΑΕΠ)	11,8	13,4	11,5	13,6	17,7	17,7	22,4

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος και ΕΛΣΤΑΤ.